

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
στον Άγιο Παύλο Βραζιλίας
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ενημερωτικό Δελτίο

Οικονομικές εξελίξεις στη Βραζιλία – Διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις

Σεπτέμβριος 2016

Περιεχόμενα

Οικονομία.....	1
Οριστική ανάληψη της προεδρίας από τον Michel Temer	1
Ύφεση και το β' τρίμηνο 2016.....	1
Στο 11,8% η ανεργία το τρίμηνο Ιούνιος – Αύγουστος	2
Πρόβλεψη σταδιακής αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού	2
Τομείς οικονομικής δραστηριότητας, επιχειρήσεις	2
Πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων.....	2
Διεθνές ενδιαφέρον για τις συμβάσεις παραχώρησης αεροδρομίων	4
Κατάλογος επενδυτικών ευκαιριών στη Βραζιλία.....	5
Ενδεχόμενη φορολόγηση των εισαγωγών μέχρι 50 δολάρια ΗΠΑ	5
Αύξηση της ταξιδιωτικής δαπάνης εξωτερικού για πρώτη φορά από το 2015.....	5
Μείωση επενδύσεων από την Petrobras.....	5
Διμερείς σχέσεις, σχέσεις με οικονομικές ενώσεις, οργανισμούς και ομάδες χωρών	6
Η Βραζιλία στο G20	6
Η Βραζιλία κύρωσε τη Συμφωνία των Παρισίων για την Κλιματική Αλλαγή	6
Η Βενεζουέλα δεν αναλαμβάνει την προεδρία της Mercosul.....	6
Εξέλιξη εμπορικού ισοζυγίου Ελλάδας – Βραζιλίας.....	7
Εξαγωγές Ελληνικών προϊόντων στη Βραζιλία (ευρώ).....	7
Εισαγωγές Βραζιλιανών προϊόντων στην Ελλάδα (ευρώ).....	9

Συντάκτρια: Γεωργία Βελέντζα
Γραμματέας ΟΕΥ Α'

Οικονομία

Οριστική ανάληψη της προεδρίας από τον Michel Temer

Στις 31 Αυγούστου η Γερουσία ψήφισε υπέρ της αποπομπής της Dilma Rousseff, η οποία έχασε οριστικά το αξίωμά της μετά από πεντέμισι χρόνια. Την Προεδρία μέχρι και το τέλος της θητείας για την οποία είχε εκλεγεί (τέλος 2018), ανέλαβε ο τέως αντιπρόεδρος της κυβέρνησής της, Michel Temer, ο οποίος ήδη ως προσωρινός Πρόεδρος είχε σχηματίσει κυβέρνηση κεντροδεξιού συνασπισμού.

Βασική προτεραιότητα της κυβέρνησης Temer είναι η αναδιοργάνωση της οικονομίας, ξεκινώντας από τον ισοσκελισμό του προϋπολογισμού, ώστε η χώρα να επιστρέψει σε ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων εργασίας. Για να το πετύχει, θα χρειαστεί να προχωρήσει σε σειρά μη δημοφιλών μεταρρυθμίσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται ο περιορισμός των κρατικών δαπανών, η αναμόρφωση του συνταξιοδοτικού συστήματος και η χαλάρωση της εργασιακής νομοθεσίας. Οι ιδιωτικοποιήσεις θα αποτελέσουν επίσης κομβική πολιτική της κυβέρνησης Temer, η οποία ήδη ανακοίνωσε το σχετικό πρόγραμμα (βλ. είδηση παρακάτω).

Αναλυτές εκτιμούν ότι η οριστική αλλαγή ηγεσίας βελτιώνει την προοπτική της οικονομίας, αν και δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο, η υπερβολική αισιοδοξία να προκαλέσει βαθύτερη κρίση.

Ύφεση και το Β' τρίμηνο 2016

Το δεύτερο τρίμηνο του 2016 το ΑΕΠ της Βραζιλίας συρρικνώθηκε κατά 0,6% σε σχέση με το προηγούμενο και κατά 3,8% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2015. Πρόκειται για το έκτο συνεχόμενο τρίμηνο υποχώρησης. Η ονομαστική αξία του ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές ανήλθε σε 1,530 τρις. ρεάς (~415 δισ. ευρώ).

Η βιομηχανία είναι ο μόνος τομέας παραγωγής που κινήθηκε θετικά, καταγράφοντας ανάπτυξη 0,3%, ενώ αγροτική παραγωγή και υπηρεσίες συρρικνώθηκαν κατά 0,2% και 0,8% αντίστοιχα. Οι κατασκευές κινήθηκαν αρνητικά (-0,2%). Σε αρνητικό πρόσημο και οι περισσότερες κατηγορίες υπηρεσιών, με χαρακτηριστικότερες τις επιδόσεις μεταφορών, αποθήκευσης και ταχυδρομείων (-2,1%) και εμπορίου (-0,8%).

Από την πλευρά της δαπάνης, καταγράφηκε το πρώτο θετικό αποτέλεσμα για τις επενδύσεις (0,4%), μετά από δέκα συνεχόμενα τρίμηνα υποχώρησης. Η ιδιωτική κατανάλωση συνέχισε πτωτικά για έκτο συνεχόμενο τρίμηνο (-0,7%), ενώ και η δαπάνη του κράτους περιορίστηκε κατά 0,5%.

Στον εξωτερικό τομέα, θετικά κινήθηκαν τόσο οι εξαγωγές, όσο και οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (0,4% και 4,5% αντίστοιχα).

Σε συνεχιζόμενη πτωτική πορεία, ο ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου συνεισέφερε στη διαμόρφωση του ΑΕΠ κατά 16,8%, από 18,4% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2015, ενώ η αποταμίευση αυξήθηκε το ίδιο διάστημα από 15,1% σε 15,8%.

Συνολικά, το πρώτο εξάμηνο του έτους το ΑΕΠ υποχώρησε κατά 4,6% σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2015. Σε αυτή τη βάση σύγκρισης, ο αγροτικός τομέας συρρικνώθηκε κατά 3,4%, η βιομηχανία κατά 5,2% και οι υπηρεσίες κατά 3,5%.

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα της Κεντρικής Τράπεζας (23/9), η πρόβλεψη παραμένει για ύφεση το 2016, με τους οικονομολόγους και αναλυτές που συμμετέχουν πάντως να εμφανίζονται πιο αισιόδοξοι, καθώς την τοποθετούν στο 3,14%, από 3,27% τον Ιούλιο. Καταγράφονται ακόμα οι εξής εκτιμήσεις για το 2016: ποσοστό πληθωρισμού 7,25% και μέση ετήσια ισοτιμία με δολάριο ΗΠΑ 3,45. Το 2017 αναμένεται επιστροφή στην ανάπτυξη, που τοποθετείται στο 1,3%.

Εξάλλου, στην τελευταία του έκθεση για την προοπτική της παγκόσμιας οικονομίας, ο ΟΟΣΑ αναθεώρησε θετικά την πρόβλεψή του για τη Βραζιλία, εκτιμώντας ότι η ύφεση θα περιοριστεί στο 3,3% το 2016, από 4,3% που ήταν η προηγούμενη εκτίμηση. Εξακολουθεί πάντως να προβλέπει ύφεση και για το 2017, την οποία τοποθετεί στο 0,3%, από 1,7% που ήταν η προηγούμενη πρόβλεψη.

Στο 11,8% η ανεργία το τρίμηνο Ιούνιος - Αύγουστος

Σε 11,8% ανήλθε το ποσοστό της ανεργίας στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό το τρίμηνο Ιούνιος – Αύγουστος, το υψηλότερο επίπεδο από το 2012. Το αντίστοιχο διάστημα πέρσι ήταν 8,7%. Ο αριθμός των ανέργων ανήλθε σε 12,024 εκ.

Πρόβλεψη σταδιακής αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού

Στο 7,3% εκτιμά η Κεντρική Τράπεζα το ποσοστό του πληθωρισμού το 2016, για να υποχωρήσει στο 4,4% το 2017 και στο 3,8% το 2018. Οι προβλέψεις βασίζονται στην υπόθεση ότι το βασικό επιτόκιο θα διατηρηθεί στο 14,25% και η ισοτιμία με το δολάριο ΗΠΑ στο 1:3,3.

Τομείς οικονομικής δραστηριότητας, επιχειρήσεις

Πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων

Λίγες μέρες μετά την οριστική ανάληψη της Προεδρίας από τον Michel Temer, η κυβέρνηση εξήγγειλε το πρόγραμμα «Ανάπτυξη» για την παραχώρηση έργων υποδομής μεταφορών, ενέργειας, ύδρευσης και αποχέτευσης, όπως και για την παραχώρηση δικαιωμάτων εξόρυξης μεταλλευμάτων και διαχείρισης στιγμιαίου λαχείου. Τα έργα και οι προβλεπόμενοι χρόνοι προκήρυξης και δημοπράτησης συνοψίζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Έργο	Προβλεπόμενη ημ/μία προκήρυξης	Προβλεπόμενη ημ/μία δημοπράτησης
Μεταφορές		
Αεροδρόμιο Porto Alegre (RS)	4 ^ο τρίμηνο 2016	1 ^ο τρίμηνο 2017
Αεροδρόμιο Salvador (BA)	4 ^ο τρίμηνο 2016	1 ^ο τρίμηνο 2017
Αεροδρόμιο Florianópolis (SC)	4 ^ο τρίμηνο 2016	1 ^ο τρίμηνο 2017
Αεροδρόμιο Fortaleza (CE)	4 ^ο τρίμηνο 2016	1 ^ο τρίμηνο 2017
2 προβλήτες καυσίμων λιμένα Santarém (PA)	4 ^ο τρίμηνο 2016	2 ^ο τρίμηνο 2017
Προβλήτας σιτηρών λιμένα Rio de Janeiro (RJ)	4 ^ο τρίμηνο 2016	2 ^ο τρίμηνο 2017
Τμήμα αυτοκινητοδρόμων BR-364 και BR-365 μεταξύ των πολιτειών GO και MG	1 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Τμήματα αυτοκινητοδρόμων BR-101/116/290/386 της πολιτείας RS	1 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017

Έργο	Προβλεπόμενη ημ/νία προκήρυξης	Προβλεπόμενη ημ/νία δημοπράτησης
Σιδηρόδρομος EF-151 βορρά – νότου μεταξύ πολιτειών SP, MG, GO, TO	2 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Σιδηρόδρομος EF-170 μεταφοράς δημητριακών μεταξύ των πολιτειών MT, PA	2 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Σιδηρόδρομος EF-334 δύσης – ανατολής στην πολιτεία BA	2 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Ενέργεια		
4 ^ο ς γύρος δημοπρατήσεων περιφερειακών πεδίων πετρελαίου και φυσικού αερίου (ηπειρωτικά πεδία) με τη μέθοδο της παραχώρησης	2 ^ο εξάμηνο 2016	1 ^ο εξάμηνο 2017
14 ^ο ς γύρος δημοπρατήσεων πεδίων πετρελαίου και φυσικού αερίου με τη μέθοδο της παραχώρησης	1 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
2 ^ο ς γύρος δημοπρατήσεων πεδίων πετρελαίου και φυσικού αερίου με τη μέθοδο επιμερισμού της παραγωγής	1 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Amazonas Distribuidora de Energia S.A. (διανομή ηλεκτρικής ενέργειας υπό τον έλεγχο της κρατικής Eletrobrás, πολιτεία AM)	2 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Boa Vista Energia S.A. (διανομή ηλεκτρικής ενέργειας υπό τον έλεγχο της κρατικής Eletrobrás, πολιτεία RR)	2 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Companhia de Eletricidade do Acre (διανομή ηλεκτρικής ενέργειας υπό τον έλεγχο της κρατικής Eletrobrás, πολιτεία AC)	2 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Companhia Energética de Alagoas (διανομή ηλεκτρικής ενέργειας υπό τον έλεγχο της κρατικής Eletrobrás, πολιτεία AL)	2 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Companhia Energética do Piauí (διανομή ηλεκτρικής ενέργειας υπό τον έλεγχο της κρατικής Eletrobrás, πολιτεία PI)	2 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Centrais Elétricas de Rondônia S.A. (διανομή ηλεκτρικής ενέργειας υπό τον έλεγχο της κρατικής Eletrobrás, πολιτεία RO)	2 ^ο εξάμηνο 2017	1 ^ο εξάμηνο 2018
Υδροηλεκτρικά εργοστάσια υπό τον έλεγχο των κρατικών Cemig: São Simão (GO), Volta Grande (MG) και Miranda (MG), Celesc Geração S.A.: Pery (SC), και Socibe Energia S.A.: Agro Trafo (TO)	2 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Υδρευση και αποχέτευση		
Διανομή νερού, αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων – Cedae (RJ)	2 ^ο εξάμηνο 2017	1 ^ο εξάμηνο 2018
Διανομή νερού, αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων – Caerd (RO)	2 ^ο εξάμηνο 2017	1 ^ο εξάμηνο 2018
Διανομή νερού, αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων – Cosanpa (PA)	2 ^ο εξάμηνο 2017	1 ^ο εξάμηνο 2018
Εξόρυξη		
Δικαιώματα φωσφόρου Miriri (PB/PE)	1 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Δικαιώματα εξόρυξης χαλκού, μολύβδου και ψευδαργύρου Palmeirópolis (TO)	1 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Δικαιώματα εξόρυξης άνθρακα Candiota (RS)	1 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Δικαιώματα εξόρυξης χαλκού Bom Jardim (GO)	1 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Μετοχές της Εταιρίας Έρευνας και Ορυκτών Πόρων (CPRM)	1 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017
Υπουργείο Οικονομικών		
Αποκλειστικό σιγμαίο λαχείο (Lotex)	1 ^ο εξάμηνο 2017	2 ^ο εξάμηνο 2017

Τα έργα υποδομής θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν κατά τουλάχιστον 20% από τους αναδόχους. Το υπόλοιπο θα μπορεί να καλυφθεί με δάνεια και έκδοση ομολογιών. Οι κρατικές τράπεζες Caixa και BNDES θα διαθέσουν αθροιστικά 30 δισ. ρεάις για τη χρηματοδότησή τους.

Στις καινοτομίες που εισάγονται στο νέο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων περιλαμβάνονται η αύξηση του χρόνου μεταξύ προκήρυξης και δημοπράτησης σε 100 ημέρες, η δημοσίευση των τευχών προκήρυξης και στην αγγλική γλώσσα, όπως και το γεγονός ότι ανάδοχος θα ανακηρύσσεται ο πλειοδότης ως προς το τίμημα που θα καταβάλει στο δημόσιο και όχι ο μειοδότης ως προς το κόμιστρο που θα χρεώνει τους πολίτες για χρήση της υπηρεσίας.

Τη διαχείριση του προγράμματος των ομοσπονδιακών συμβάσεων παραχώρησης ανέλαβε το νεοσύστατο όργανο PPI (Πρόγραμμα Συνεργασιών Επενδύσεων), το Συμβούλιο του οποίου αποτελείται από τον Πρόεδρο Temer, τους Υπουργούς Μεταφορών, Προγραμματισμού, Οικονομικών, Ορυχείων και Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Γραφείου Προσωπικού, καθώς και τους Προέδρους των τριών βασικών ομοσπονδιακών τραπεζών. Εκτελεστικός γραμματέας του PPI ορίστηκε ο Moreira Franco.

Διεθνές ενδιαφέρον για τις συμβάσεις παραχώρησης αεροδρομίων

Σε αντίθεση με προηγούμενους διαγωνισμούς, αναμένεται ότι στις ιδιωτικοποιήσεις των αεροδρομίων θα υπάρχουν περισσότεροι αυτόνομοι διεκδικητές, παρά κοινοπραξίες, ενώ ξένες εταιρίες φαίνεται να αναζητούν συνεργάτες χωρίς ανάμειξη στα σκάνδαλα διαφθοράς στα οποία εμπλέκονται οι μεγάλες εγχώριες κατασκευαστικές, οι οποίες και κυριαρχούσαν μέχρι πρότινος στους σχετικούς διαγωνισμούς.

Σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας Valor Econômico, μεταξύ των επιχειρήσεων που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον διεκδίκησης των συμβάσεων παραχώρησης περιλαμβάνονται μεγάλοι διεθνείς παίκτες που μέχρι τώρα απείχαν από τους βραζιλιανούς διαγωνισμούς, όπως η γαλλική Vinci, που αναμένεται να υποβάλει προσφορά αυτόνομα, και η γερμανική Avialliance, που συνεργάζεται στη Βραζιλία με το επενδυτικό ταμείο Pátria Investimentos. Άλλες ξένες εταιρίες που φέρονται να έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον είναι οι Fraport (Γερμανία), Corporación América (Αργεντινή), και Ferrovial (Ισπανία). Οι ιαπωνικοί όμιλοι Mitsui και Marubeni εξετάζουν επίσης το ενδεχόμενο διεκδίκησης των συμβάσεων, αν και φαίνεται πως είναι επιφυλακτικοί με τον όρο μεταφοράς του κινδύνου της ζήτησης στους παραχωρησιούχους.

Η βραζιλιανή CCR, που διαχειρίζεται τα αεροδρόμια Quito (Ισημερινός) και Juan Santamaría (Κόστα Ρίκα), αναμένεται να διεκδικήσει τα αεροδρόμια Salvador και Fortaleza. Το 2013, σε κοινοπραξία με την Flughafen Zurich κέρδισε τη σύμβαση παραχώρησης του αεροδρομίου Confins (Belo Horizonte, MG). Στη συγκεκριμένη περίπτωση πάντως, θεωρείται πιο πιθανό κάθε εταιρία να κατέβει αυτόνομα.

Εξάλλου, μεσαίου μεγέθους βραζιλιανές κατασκευαστικές εξετάζουν το ενδεχόμενο να διεκδικήσουν τις συμβάσεις, σε συνεργασία πάντως με εταιρίες που να έχουν τη ζητούμενη εμπειρία. Μεταξύ αυτών αναφέρονται οι Construcap, Racional, όμιλος Barbosa Mello και CR Almeida.

Στα τέσσερα υπό παραχώρηση αεροδρόμια αναλογεί το 11,6% της κίνησης επιβατών, το 12,6% της μεταφοράς φορτίων και το 8,6% της εναέριας κυκλοφορίας της Βραζιλίας. Πρόκειται για τα πιο ενδιαφέροντα για την αγορά έργα, που αναμένεται να αποφέρουν έσοδα ύψους 4,1 δισ. ρεάις στο δημόσιο από το τίμημα που καλούνται να πληρώσουν οι ανάδοχοι. Η τιμή εκκίνησης για το αεροδρόμιο της Florianópolis έχει ορισθεί στα 329 εκ. ρεάις, του Porto Alegre στα 729 εκ., του Salvador στα 1,49 δισ., και της Fortaleza στα 1,563 δισ. Οι επενδύσεις στη διάρκεια της παραχώρησης των αεροδρομίων εκτιμώνται σε 6 δισ. ρεάις. Η διάρκεια των συμβάσεων θα είναι 30 χρόνια, εκτός από αυτήν του Porto Alegre, που θα είναι 25.

Οι ελάχιστες απαιτήσεις εμπειρίας στους διαγωνισμούς παραχώρησης των αεροδρομίων Porto Alegre (RS), Salvador (BA), Florianópolis (SC) και Fortaleza (CE) θα είναι 9 εκ. επιβάτες για τουλάχιστον ένα από τα τελευταία πέντε χρόνια για τα αεροδρόμια Salvador και Porto Alegre, 7 εκ. για τη Fortaleza και 4

εκ. για τη Florianópolis. Στις συμβάσεις θα προβλέπεται μεταφορά του κινδύνου της ζήτησης στους παραχωρησιούχους.

Κατάλογος επενδυτικών ευκαιριών στη Βραζιλία

Το Υπουργείο Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου και Υπηρεσιών εξέδωσε την πέμπτη έκδοση του καταλόγου επενδυτικών ευκαιριών στη Βραζιλία, που περιλαμβάνει 149 έργα σε επίπεδο πολιτειών και ομοσπονδίας, ύψους 47 δισ. δολαρίων ΗΠΑ. Ο κατάλογος είναι διαθέσιμος στην αγγλική γλώσσα στη θέση: <http://investimentos.mdic.gov.br/public/arquivo/arq1470770362.pdf>

Ενδεχόμενη φορολόγηση των εισαγωγών μέχρι 50 δολάρια ΗΠΑ

Η εισαγωγή στη Βραζιλία από φυσικά πρόσωπα προϊόντων σε ποσότητες που δεν υπονοούν εμπορική δραστηριότητα, και για αξία CIF μέχρι 50 δολάρια ΗΠΑ, είναι μέχρι σήμερα αφορολόγητη. Υπό την πίεση της εγχώριας βιομηχανίας όμως, το Υπουργείο Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου και Υπηρεσιών, πρότεινε τη φορολόγηση και αυτού του είδους των εισαγωγών, ακόμα και όταν δεν αφορούν εμπορική συναλλαγή, αλλά αποστολή δώρων.

Αύξηση της ταξιδιωτικής δαπάνης εξωτερικού για πρώτη φορά από το 2015

Σε 1,29 δισ. δολάρια ΗΠΑ διαμορφώθηκε η ταξιδιωτική δαπάνη εξωτερικού των βραζιλιανών τον Αύγουστο, αύξηση 2,3% σε σχέση με τον ίδιο μήνα πέρσι. Πρόκειται για την πρώτη αύξηση της ταξιδιωτικής δαπάνης από τον Ιανουάριο του 2015. Στο σύνολο του οκταμήνου πάντως, η ταξιδιωτική δαπάνη ανήλθε σε 9,18 δισ. δολάρια ΗΠΑ, μείωση 28,7% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2015.

Οικονομική κρίση, αύξηση της ανεργίας, υψηλό επίπεδο πληθωρισμού και υπερχρέωση των νοικοκυριών, οδήγησαν στον περιορισμό της ταξιδιωτικής δαπάνης εξωτερικού των βραζιλιανών. Η ευνοϊκότερη ισοτιμία με δολάριο και ευρώ σε σχέση με τις αρχές του χρόνου (στο οκτάμηνο, ανατίμηση του ρεάλ κατά 19,7% και 17,4%, αντίστοιχα), όπως και η προσδοκία βελτίωσης του οικονομικού κλίματος, εξηγούν τη διαφαινόμενη αλλαγή τάσης στην ταξιδιωτική δαπάνη.

Μείωση επενδύσεων από την Petrobras

Στο επιχειρησιακό της σχέδιο για το διάστημα 2017 – 2021, η κρατική πετρελαϊκή Petrobras ανακοίνωσε περικοπή επενδύσεων και περιορισμό της δανειακής της επιβάρυνσης. Στόχος της εταιρίας είναι να περιορίσει το δείκτη καθαρού χρέος προς EBITDA στο 2,5 το 2018, από 5,3 που ήταν το 2015. Επίσης, προβλέπει επενδύσεις ύψους 74,1 δισ. δολαρίων ΗΠΑ, περικοπή 25% σε σχέση με την τελευταία επικαιροποίηση του προγράμματος 2015 – 2019. Η εταιρία σχεδιάζει επίσης έξοδο από τους τομείς βιοκαυσίμων και λιπασμάτων και πώληση συμμετοχών της στους τομείς πετροχημικών και λιπαντικών.

Με προτεραιότητα τον περιορισμό του χρέους της, η Petrobras θα αναζητήσει συνεργάτες για την αξιοποίηση των πεδίων pre-salt της Bacia de Santos. Πρόκειται για έξι πετρελαιοφόρα πεδία δυναμικότητας 5 δισ. βαρελιών, ή τουλάχιστον 20% των συνολικά εκτιμώμενων αποθεμάτων pre-salt που έχουν ανακαλυφθεί.

Διμερείς σχέσεις, σχέσεις με οικονομικές ενώσεις, οργανισμούς και ομάδες χωρών

Η Βραζιλία στο G20

Στο πρώτο του ταξίδι στο εξωτερικό ως Πρόεδρος της Βραζιλίας, ο Michel Temer συμμετείχε στη Σύνοδο G20 στο Hangzhou της Κίνας, όπου και υποστήριξε ότι οι χώρες της ομάδας θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στην εξέλιξη της τιμής των βασικών εμπορευμάτων, στις συνέπειες της χαλαρής νομισματικής πολιτικής ορισμένων αναπτυγμένων χωρών και στην αστάθεια των χρηματαγορών.

Στη συνάντηση των BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα, Νότιος Αφρική), που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του G20, οι ηγέτες των πέντε χωρών τόνισαν την ανάγκη υιοθέτησης των κανόνων του ΠΟΕ για την εξασφάλιση διαφάνειας στις πολυμερείς εμπορικές συναλλαγές και την αποφυγή πολιτικών προστατευτισμού, ζητώντας από όλες τις χώρες του G20 να κυρώσουν τη Συμφωνία για τη διευκόλυνση του εμπορίου. Συμφώνησαν επίσης να εργαστούν για τη μεταρρύθμιση των δικαιωμάτων ψήφου στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, καθώς θεωρούν ότι δεν ανταποκρίνονται στην πραγματική οικονομική δύναμη των χωρών, και κάλεσαν τις υπόλοιπες χώρες του G20 να πέσουν επίσης το ΔΝΤ σε αυτή την κατεύθυνση, ώστε να αυξηθεί η αντιπροσώπευση και η συμμετοχή των αναπτυσσόμενων χωρών στις αποφάσεις του Ταμείου.

Οι ηγέτες των BRICS επανέλαβαν ακόμα τη δέσμευσή τους για την υιοθέτηση των στόχων της Συμφωνίας των Παρισίων για την Κλιματική Αλλαγή και του Θεματολογίου 2030 για την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Η Βραζιλία κύρωσε τη Συμφωνία των Παρισίων για την Κλιματική Αλλαγή

Κυρώθηκε από τη Βραζιλία η Συμφωνία των Παρισίων για την Κλιματική Αλλαγή. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση δεσμεύτηκε για τη μείωση εκπομπής αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου κατά 37% μέχρι το 2025 και κατά 43% μέχρι το 2030, με έτος βάσης για τη σύγκριση το 2005.

Η Βενεζουέλα δεν αναλαμβάνει την προεδρία της Mercosul

Με απόφαση των τεσσάρων ιδρυτικών μελών της Mercosul, Αργεντινής, Βραζιλίας, Ουρουγουάης και Παραγουάης, η Βενεζουέλα δεν θα ασκήσει την κυλιόμενη προεδρία της Ένωσης το τρέχον εξάμηνο, καθώς δεν ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Πρωτόκολλο Σύνδεσής της στη Mercosul, που υπογράφηκε στο Καράκας το 2006. Η προθεσμία που είχε η Βενεζουέλα για να ενσωματώσει στη νομοθεσία της τα ισχύοντα στην Ένωση πρότυπα και συμφωνίες, εξέπνευσε στις 12 Αυγούστου 2016. Η προεδρία το τρέχον εξάμηνο θα ασκηθεί από κοινού από τις υπόλοιπες τέσσερις χώρες.

Η Βενεζουέλα θα πρέπει να καλύψει τις υποχρεώσεις της μέχρι την 1 Δεκεμβρίου 2016 και σε διαφορετική περίπτωση αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο αναστολής της συμμετοχής της στην Ένωση.

Πηγές: O Estado de S. Paulo, Folha de S. Paulo, Valor Econômico, O Globo, Agência Brasil, MDIC, Portal do Planalto.

Εξέλιξη εμπορικού ισοζυγίου Ελλάδας - Βραζιλίας

Εξαγωγές Ελληνικών προϊόντων στη Βραζιλία (ευρώ)

	ΙΑΝ – ΙΟΥΛ 2016	ΙΑΝ – ΙΟΥΛ 2015	Δ16/15
(27) ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	69.103.691	22.254	310422,6%
(84) ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΔΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	2.505.793	2.595.418	-3,5%
(68) ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΨΟ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ, ΑΜΙΑΝΤΟ, ΜΑΡΜΑΡΥΓΙΑ Ή ΑΝΑΛΟΓΕΣ ΥΛΕΣ	1.566.523	3.570.695	-56,1%
(82) ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΕΙΔΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΙΑΣ, ΚΟΥΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΠΙΡΟΥΝΙΑ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.543.481	1.586.850	-2,7%
(39) ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	1.477.124	1.422.876	3,8%
(15) ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	1.378.643	861.393	60,0%
(25) ΑΛΑΤΙ, ΘΕΙΟ, ΓΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΨΟΣ, ΑΣΒΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.205.649	3.260.019	-63,0%
(85) ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	969.486	1.538.636	-37,0%
(76) ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	636.019	524.889	21,2%
(32) ΔΕΨΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ. ΧΡΩΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ, ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΙΧΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΑ. ΜΑΣΤΙΧΕΣ (ΣΤΟΚΟΙ). ΜΕΛΑΝΙΑ	426.753	572.463	-25,5%
(73) ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	411.559	6.619.399	-93,8%
(49) ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΑΛΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ. ΚΕΙΜΕΝΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ Ή ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	328.551	202.066	62,6%
(20) ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	214.897	430.153	-50,0%
(56) ΒΑΤΕΣ, ΠΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ. ΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΣΠΑΓΚΟΙ, ΣΧΟΙΝΙΑ ΚΑΙ ΧΟΝΤΡΑ ΣΧΟΙΝΙΑ. ΕΙΔΗ ΣΧΟΙΝΟΠΟΙΑΣ	163.109	75.229	116,8%
(38) ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	118.446	52.107	127,3%
(90) ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	86.120	34.188	151,9%
(83) ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	65.641	20.092	226,7%
(71) ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΗΜΙΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ, ΜΕΤΑΛΛΑ ΕΠΙΣΤΡΩΜΕΝΑ ΜΕ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΛΕΣ ΑΥΤΕΣ. ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	43.480	2.014	2058,9%
(55) ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ ΜΗ ΣΥΝΕΧΕΙΣ	30.940	5.885	425,7%
(22) ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙ	30.143	164.523	-81,7%
(62) ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	25.782	37.455	-31,2%
(48) ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ	20.405	35.814	-43,0%
(96) ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ	19.210	1.862	931,7%

	ΙΑΝ – ΙΟΥΛ 2016	ΙΑΝ – ΙΟΥΛ 2015	Δ16/15
(33) ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΑΣ Ή ΚΑΛΩΔΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	16.295	23.231	-29,9%
(30) ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	15.455	41.985	-63,2%
(34) ΣΑΠΟΥΝΙΑ, ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΛΥΣΙΜΟ (ΑΛΙΣΙΒΕΣ), ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ, ΚΕΡΙΑ ΤΕΧΝΗΤΑ, ΚΕΡΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ, ΚΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ, ΠΑΣΤΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΑ, «ΚΕΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗ»	12.627	72.726	-82,6%
(70) ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ	11.948	18.789	-36,4%
(17) ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	10.536	5.060	108,2%
(29) ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	10.095	34.729	-70,9%
(11) ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΑΣ. ΒΥΝΗ. ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΙΝΟΥΛΙΝΗ. ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΠΟ ΣΙΤΑΡΙ	9.360	11.960	-21,7%
(64) ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	7.700	11.891	-35,2%
(42) ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ. ΕΙΔΗ ΣΕΛΟΠΟΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΖΩΑ. ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΝΤΕΡΑ	7.356	12.729	-42,2%
(87) ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	6.644	15.972	-58,4%
(61) ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	4.085	11.792	-65,4%
(21) ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	3.835	39.267	-90,2%
(94) ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ Ή ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ. ΛΑΜΠΕΣ-ΡΕΚΛΑΜΕΣ, ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ, ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ. ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	3.390	1.274.186	-99,7%
(95) ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΕΙΔΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ Ή ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ. ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	1.678	0	
(54) ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΣΥΝΕΧΕΙΣ. ΣΥΝΕΧΕΙΣ ΛΟΥΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ, ΑΠΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1.367	17.646	-92,3%
(74) ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	900	0	
(13) ΓΟΜΕΣ, ΡΗΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΧΥΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ ΦΥΤΙΚΑ	775	3.300	-76,5%
(05) ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	674	430	56,7%
(69) ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	500	0	
(40) ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	435	292.400	-99,9%
(24) ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	326	0	
(58) ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΦΟΥΝΤΩΤΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ. ΔΑΝΤΕΛΕΣ. ΕΙΔΗ ΕΠΙΣΤΡΩΣΗΣ. ΕΙΔΗ ΤΑΙΝΙΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ. ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ	275	5.910	-95,3%
(99) ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ	108	15.366	-99,3%
(60) ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	0	55.211	-100,0%
(28) ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ Ή ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ, ΤΩΝ ΡΑΔΙΟΕΝΕΡΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΤΩΝ ΣΠΑΝΙΩΝ ΓΑΙΩΝ Ή ΤΩΝ ΙΣΟΤΟΠΩΝ	0	23.889	-100,0%
(35) ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΚΟΛΛΕΣ. ΕΝΖΥΜΑ	0	3.887	-100,0%
(97) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ Ή ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ	0	2.000	-100,0%
(92) ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΑΥΤΩΝ	0	1.215	-100,0%
(44) ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	0	200	-100,0%
(63) ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ.	0	163	-100,0%

	ΙΑΝ – ΙΟΥΛ 2016	ΙΑΝ – ΙΟΥΛ 2015	Δ16/15
ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΡΑΚΗ			
ΣΥΝΟΛΟ	82.497.809	25.632.214	221,9%

Πηγή: Eurostat, επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Αγίου Παύλου

Χωρίς πετρελαιοειδή (κατηγορία Σ.Ο. 27), το σύνολο των ελληνικών εξαγωγών τη Βραζιλία διαμορφώνεται ως εξής:

ΙΑΝ – ΙΟΥΛ 2016	ΙΑΝ – ΙΟΥΛ 2015	Δ16/15
13.394.118	25.609.960	-47,7%

Εισαγωγές Βραζιλιανών προϊόντων στην Ελλάδα (ευρώ)

ΙΑΝ – ΙΟΥΛ 2016	ΙΑΝ – ΙΟΥΛ 2015	Δ16/15
69.003.935	59.308.514	16,3%

Πηγή: Eurostat, επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Αγίου Παύλου